

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ 1940

Δημήτρης Κ. Μπάκας

Κάθε άνθρωπος ζει μεν στο παρόν, αλλά οφείλει να μη λησμονεί τις ρίζες του και να μη περιορίζει τα ενδιαφέροντά του στα όρια της ζωής του. Η συνεισφορά του στους ευρύτερους αγαθούς σκοπούς συνιστά αξία. Λαοί που επέζησαν μέσα στη σκληρή ιστορική πραγματικότητα ήταν εκείνοι που είχαν επίγνωση της κληρονομιάς τους και δεν αγνόησαν την ευθύνη τους για το μέλλον.

Ευτυχώς οι Έλληνες ανήκουν στους ελάχιστους λαούς που παρουσίασαν αξιοθαύμαστη αρμοστικότητα στις διαρκείς βίαιες αλλαγές της όλης ανθρωπότητας.

Είναι μια μεγάλη παγκόσμια αλήθεια ότι το 1940- 41 η Μικρή στο δέμας, αλλά Γίγαντας στη ψυχή, Ελλάδα τόλμησε το απίθανο, γιατί ήταν έτοιμη και πρόθυμη να θυσιασθεί για τη μεγάλη Αλήθεια της ύπαρξης της Πατρίδας μας ανεξάρτητα από το οποιοδήποτε κόστος. Το επίτευγμα έχει χαρακτήρα καθολικό. Ηγεσία, λαός, εργατικά χέρια, οικονομικά μέσα και ιδρώτας αλλά προπαντός το αίμα έγιναν μια ουσία με το πατριωτικό πνεύμα και το ελληνικό φιλότιμο. Και έγινε το θαύμα που έδωσε θάρρος και δύναμη σε όλη την Ανθρωπότητα..

Εκείνοι, οι Αθάνατοι πια Πρόγονοί μας, πίστεψαν τον Ποιητή:

**"Ναι! δεν αξίζει ο κόσμος χωρίς την ομορφιά,
χωρίς την λεβεντιά και δίχως την αρετή.»** (Κ. Παλαμάς)

Στα αυτιά ολόκληρης της Οικουμένης αντηχούσε: **"Αί Ιταλικαί Στρατιωτικάί Δυνάμεις προσβάλλουν από την 05.30 πμ σήμερα τα ημέτερα τμήματα προκαλύψεως της ελληνοαλβανικής μεθορίου. Αι ημέτεροι Δυνάμεις αμύνονται του πατρίου εδάφους ."**

Το κροτάλισμα των Γερμανικών πολυβόλων στις πεδιάδες της Κεντρικής Ευρώπης είχε παγώσει την έντρομη ανθρωπότητα για κάθε σκέψη αντίστασης στις ακατάβλητες Δυνάμεις του Άξονα. Οι αλλεπάλληλες επιτυχίες των σιδηρόφρακτων στρατιών του Χίτλερ, η προσάρτηση της Πολωνίας και η κατάρρευση της πολυσυζητημένης γραμμής "Μαζινό, σε συνδυασμό με την κατάληψη της Αλβανίας από τον Ντούτσε, προδιέγραφαν την παγκόσμια επικράτηση του φασισμού. Η εποχή του σκοταδισμού και της δυνάμεως ήταν πραγματικότητα. Η πολεμοχάρη βία έγραφε (τότε) πάνω στο στήθος της Ευρώπης, το πυρίκαυστο "Ναι" της υποταγής.

Και η μικρή μας Ελλάδα τόλμησε να υψώσει το γυμνό της χέρι και να χαράξει στον ουρανό με τη φλόγα της πίστεως και με το αίμα της θυσίας το αθάνατο **"Ο ΧΙ"** της λευτεριάς. Ο Ελληνικός λαός σύσσωμος, με μια ψυχή και ένα στόμα. Με φωνή στεντόρεια, αναφώνησε το ιστορικό **ΟΧΙ**, που είπε ο Κυβερνήτης εκφράζοντας τον λαό ολόκληρο στην ιταμή πρόκληση!

Η ιαχή **"ΑΕΡΑ"** σκόρπισε, σαν φθινοπωρινά φύλλα, 30 άρθια εξοπλισμένες Μεραρχίες με 700.000 άνδρες, 17.000 οχήματα και 50.000 κτήνη. Απ' αυτούς, 14.000 νεκροί θάφτηκαν στα παγωμένα βουνά, 18.000 τραυματίες και άχρηστοι από κρουπαγήματα και 13.000 αιχμάλωτοι. Μια μακάβρια απάντηση στην κομπορρημοσύνη του Μπενίτο. Ήταν οι πρώτες νίκες του ελευθέρου κόσμου. Ήταν η αρχή της συντριβής του φασισμού. Ήταν το λυκαυγές της αποθέωσης!

Και τότε ανοίγει μια άλλη μεγαλειώδης εφάμιλλη σελίδα της ατέλειωτης Ελληνικής περιπέτειας. Ο Μεγάλος συντάιρος, ο Χίτλερ, αναλαμβάνει να ξεπλύνει την ντροπή της ήττας του Συντρόφου του:

«Από την 05.15 πρωινή της 06 Απρ. 1941, ο εν Βουλγαρία Γερμανικός Στρατός προσέβαλεν όλως απροόπτως τα ημέτερα στρατεύματα επί της Ελληνοβουλγαρικής μεθορίου. Τα στρατεύματά μας αμύνονται του πατρίου εδάφους». Το Πολεμικό ανακοινωθέν του Επιτελείου.

Ο Χίτλερ χρησιμοποιεί τις **εκλεκτότερες μάχιμες μονάδες** που διαθέτει. Στέλνει τη διαβόητη εμπειροπόλεμη προσωπική του Φρουρά, το πιο επίλεκτο Συγκρότημα του τακτικού του Στρατού. Συνολικά κατά της Ελλάδας ενήργησαν **3 Τεθωρακισμένες Μεραρχίες, 2 Ορεινές Μεραρχίες Πεζικού, 4 Μεραρχίες Πεζικού, 1 Μηχανοκίνητη Μεραρχία και 3 Στρατηγεία Σ.Σ. Επίσης χρησιμοποιήθηκαν 1.394 πολεμικά αεροσκάφη.**

Από την άλλη μεριά, οι ελληνικές Δυνάμεις ήταν εκείνες, που είχαν απομείνει εξαντλημένες από τον πεντάμηνο ελληνοϊταλικό αγώνα. Συνολικά χρησιμοποιήθηκαν **5 Μεραρχίες Πεζικού και 1 Μηχανοκίνητη Μεραρχία.** (συν **2 Βρετανικές μεραρχίες και μία Τ/Θ Ταξιαρχία).**

Η Μάχη των Οχυρών υπήρξε μια πραγματική εποποιία. Τα Οχυρά ουσιαστικά δεν κατελήφθησαν ποτέ, αλλά παρακάμφθηκαν, λόγω εισβολής των Γερμανών μέσω Σερβίας.

Η **«Γραμμή Μεταξά»** σχεδιάστηκε για την άμυνα κατά της Βουλγαρίας και ήταν μια **αριστοτεχνική σχεδίαση και αντίστοιχη εκτέλεση σε χρόνο πρωτόγνωρο.** Ο καθηγητής του ΕΜΠ κ. Τάσιος γράφει «...Τώρα είναι καιρός να αναμνησθούμε ότι Ελληνικά χέρια, Ελληνικά λεφτά, ελληνική διευθυντική οργάνωση και Ελληνική τεχνογνωσία, κατασκεύασαν, τότε, ένα μέγιστο τεχνικό έργο: **Την οχύρωση των Βόρειων Συνόρων της Χώρας, κατασκευασμένη από τον ελληνικό Στρατό και από Έλληνες μηχανικούς. Στη συνοριακή γραμμή της Ελλάδας – Βουλγαρίας, κατασκευάστηκαν 21 Οχυρά, μεταξύ αυτών τα Ιστίμπεη, Αρπαλούκι, το Ρούπελ, το Περιθώρι κλπ).**

Το καθένα τους ήταν ένα περικλειστο έργο ικανό να αμυνθεί προς κάθε κατεύθυνση. Μια γραμμή αμύνης που υπήρξε η χρυσή αναλογία εκείνων των δύο Μεγάλων Αντιπάλων (Γερμανίας και Γαλλίας). Αλλά και η επάνδρωση ήταν πιο θαυμαστή εάν λάβουμε υπόψη τον πολύμηνο αγώνα στην Ήπειρο.

Κατασκευάστηκαν μέσα **σε χρόνο τριών περίπου ετών.** Δαπανήθηκαν περίπου 1,5 δις. (σημερινά περίπου 20 τρις, δρχ), με Έλληνες εργάτες (σύνολο ημερομισθίων 3.000.000)...Κι όμως, το δημόσιο αυτό Έργο, πραγματοποιήθηκε φθηνά, σωστά και γρήγορα...» (σχολιάζει ο Καθηγητής).

Εκείνα όμως που δόξασαν τα Οχυρά, **δεν ήταν μόνο τα 24.000 μ μήκος, ούτε τα 180.000 κυβικά μέτρα μπετόν με τους 12.000 τόνους σιδηρού οπλισμού.** Ούτε η τέλεια για την εποχή τους σχεδίαση και κατασκευή τους, αλλά η **Ελληνική Ψυχή που τα υπερασπίστηκε.** Ήσαν οι **εξαντλημένοι σωματικά, όχι όμως ψυχικά φαντάροι μας. Εκείνοι που έκαναν το υπέρτατο ηθικό τους καθήκον, να θυσιάσουν το δικό τους είναι για την Αθάνατη Πατρίδα τους. Για τη Λευτεριά μας.**

Τις μέρες εκείνες, εκεί επάνω στην πρώτη γραμμή του πυρός, **εξελίχθηκαν ομηρικές σκηνές ασύλληπτου μεγαλείου. Σκηνές που δεν περιγράφονται με λόγια.** Η αυτοθυσία στο μεγαλείο της. Μόνο αν **αναλογισθούμε τους φαντάρους μας μέσα στις στοές των οχυρών να τους καταπνίγουν οι καπνοί από τα κλαδιά, που έκαιγαν επάνω στις θυρίδες οι επιτιθέμενοι Γερμανοί! Το επίτευγμα των Οχυρών είναι καταπληκτικό!** Τι και αν στις 27 Απριλίου, οι σιδερόφρακτοι Ναζί με τα φλογοβόλα, έμπαιναν στην Αθήνα να μας "διδάξουν τον πολιτισμό"! Τι και αν στην Ακρόπολη η Γαλανόλευκη κυμάτιζε ανάμεσα στην Ιταλική τρίχρωμη και τη Γερμανική Σβάστικα, όπως ο Χριστός ανάμεσα στους δυο ληστές! Οι ερπύστριες, οι οποίες ισοπέδωσαν ολόκληρη την Ευρώπη, **δεν μπόρεσαν να υπερβούν τα Οχυρά και να κάμψουν την αδούλωτη ψυχή των γενναίων υπερασπιστών τους.**

Όταν τα παράκαμψαν καθημαγμένη και η μικρή Ελλάδα συνθηκολόγησε οι επιδρομείς **παρουσίασαν όπλα από θαυμασμό προς του ημίθεους μαχητές, αντάξιους απογόνους του Λεωνίδα.** «Τιμή σ' εκείνους, όπου στην ζωή των όρισαν να φυλάγουν Θερμοπύλες (Καβάφης).

Με την ηρωική της αντίσταση Ελλάδα, πρώτη κατέρριψε το μύθο για το αήττητο του Άξονα. Κατάφερε θανάσιμο πλήγμα στον έναν συνέταίρο. Τον κατέστησε ανάηρο και ουδέποτε η Φασιστική Ιταλία συνήλθε από την ήττα της.

Η Μάχη της Ελλάδας 1940-41 διήρκησε συνολικά 216 ημέρες, ήτοι επτά μήνες. Το γεγονός αυτό προκάλεσε παγκόσμια κατάπληξη και θαυμασμό. Θεωρήθηκε το **«Ελληνικό. Θαύμα!** Σε αντιδιαστολή η Γαλλία καταλήφθηκε σε 45 μέρες, το Βέλγιο σε 18, η Ολλανδία 5, ενώ η Δανία υπέκυψε σε 12 ώρες. Η Αυστρία, η Βουλγαρία, η Ουγγαρία, η Ρουμανία και η Αλβανία παραδόθηκαν αμαχητί. Η ελληνική **εποποιία του 1940-41**, όπως έχει ομολογηθεί από συμμάχους και αντιπάλους μετέτρεψε εναντίον του Άξονα τον ρου των πολεμικών γεγονότων. Η Μάχη της Ελλάδας υπήρξε το ζώπυρο για να δημιουργηθούν στη Γαλλία, οι πρώτοι πυρήνες αντιδράσεως κατά της ηττοπάθειας. Γι' αυτό αναγνωρίστηκε με **ενθουσιασμό** από όλες τις προσωπικότητες και τα μέσα της εποχής εκείνης.

Το όραμα της Πατρίδας δίνει πλατύτερη, βαθύτερη και πιο στερεή διάσταση στα άτομα. Μόνον όταν ριζώνει στη συνείδησή μας η Πατρίδα, τότε και μόνον τότε, μπορούμε να νοιώσουμε, ότι είμαστε απόγονοι των ενδόξων προγόνων μας και συνάμα επωμιζόμαστε και το δυσβάστακτο βάρος ευθύνης έναντι των επιγόνων μας. Έτσι, όμως, ουσιαστικά μετέχουμε στην οντότητα Έθνους-Πατρίδα.

Ας σταθούμε πάντοτε ευλαβικά μπροστά στα μεγάλα γεγονότα, που άλλαξαν την πορεία της ιστορίας. Ας κρατήσουμε βαθιά στην ψυχή μας τα μεγάλα ορόσημα, που κατευθύνουν τα πεπρωμένα των λαών. **Η ιστορική μνήμη είναι καθήκον. Είναι διδαχή. Είναι μελλοντική ενόραση και προσδοκία. Εκείνοι, η γενιά του 40, έκαναν στο ακέραιο το ύψιστο καθήκον τους** και μας έκαναν υπερήφανους, που έχουμε τέτοιους προγόνους. Θυσίασαν ό,τι πολυτιμότερο είχαν. **Την ίδια τους τη ζωή.**

Η καταγραφή των επιτευγμάτων των προγόνων, η καλλιέργεια αγάπης και σεβασμού προς Εκείνους σε συνδυασμό με τη **φροντίδα για τους επιγενόμενους** δίνει τη δύναμη συνοχής στους λαούς και διασφαλίζει τη συνέχεια.

Σήμερα, η Πατρίδα μας **δε μας ζητάει να θυσιάσουμε τη ζωή μας. Υπεύθυνα μέλη της μας θέλει. Για το δικό μας καλό να αναλογιζόμαστε, ότι ανήκουμε, σε ένα Έθνος-Πατρίδα.** Να ομνοούμε παρά τις προσωπικές μας διαφορές. **Να έχουμε αυτοπειθαρχία. Τους Νόμους να μη τους χλευάζουμε. Να τηρούμε ηθική και ανθρώπινη στάση προς τους συμπολίτες μας. Αυτά τα απλά συνιστούν το όλο καθήκον μας! Η έμπρακτη αγάπη για την Πατρίδα μας!!!**

Καθήκον του καθενός μας αλλά και απόδειξη αγάπης προς τους προγόνους μας και τους επιγόνους μας συνιστά η ελάχιστη δυνατή συμμετοχή μας στο διαρκές γίνεσθαι της Πατρίδας μας. Γιατί: « Πατρός τε και μητρός και των άλλων προγόνων απάντων τιμιώτερον και σεμνότερον και αγιώτερον εστί η Πατρίς....».

Δημήτρης Κ. Μπάκας
26 Οκτωβρίου 2020